

SPLOŠNA MATURA IZ ITALIJANŠČINE V LETU 2010

Poročilo DPK SM za italijanščino

VSEBINA

1 Splošni podatki

- 1.1 Termin izvedbe
- 1.2 Struktura kandidatov
- 1.3 Potek zunanjega ocenjevanja

2 Statistični prikaz rezultatov

- 2.1 Porazdelitev dosežkov po točkah
 - 2.1.1 Vsi kandidati – osnovna raven
 - 2.1.2 Vsi kandidati – višja raven
- 2.2 Meje za oceno
- 2.3 Splošni podatki o uspehu
 - 2.3.1 Osnovna raven
 - 2.3.2 Višja raven
- 2.4 Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah in ocenah
 - 2.4.1 Kandidati splošnih in strokovnih gimnazij
 - 2.4.2 Udeleženci maturitetnega tečaja in odrasli
 - 2.4.3 Kandidati, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi
 - 2.4.4 Povzetek

3 Vsebinska analiza izstopajočih vprašanj in nalog

- 3.1 Analiza uspeha po posameznih delih izpita
 - 3.1.1 Osnovna raven
 - 3.1.2 Višja raven
- 3.2 Mnenje ocenjevalcev

4 Ugovori kandidatov na oceno

5 Komentar

6 Sklepne ugotovitve

- 6.1 Ocena uspeha kandidatov
- 6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol
- 6.3 Strokovno opažanje

Avtorji:

Maja Valentič, glavna ocenjevalka za italijanščino
Vasilka Stanovnik, predsednica DPK SM za italijanščino
Poročilo je potrdila DPK SM za italijanščino na svoji seji.
Ljubljana, november 2010

1 Splošni podatki

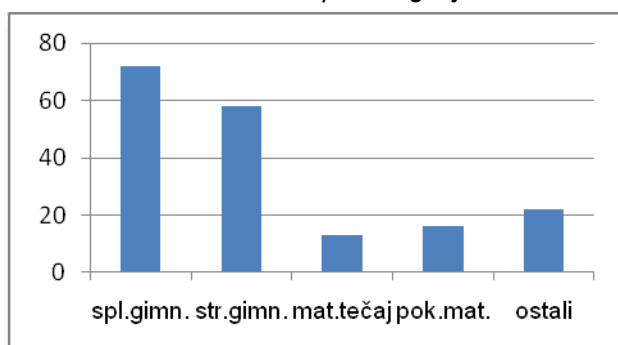
1.1 Termin izvedbe

V šolskem letu 2009/2010 je izpit splošne mature iz italijanščine potekal v enem terminu. Pisni del je potekal v petek, 11. junija 2010, skupina zunanjih ocenjevalcev je naloge ocenila do 24. junija 2010.

1.2 Struktura kandidatov

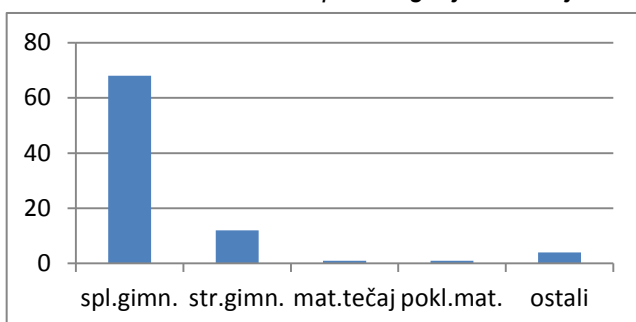
Letos je k opravljanju splošne mature iz italijanščine v spomladanskem roku pristopilo 181 kandidatov* na osnovni in 86 na višji ravni (v letu 2009 jih je bilo 198 na OR in 72 na VR). Na osnovni ravni predstavljajo večino kandidatov dijaki splošnih gimnazij (72) in strokovnih gimnazij (58), sledijo kandidati, ki so opravljali posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi (16), in kandidati, ki so obiskovali maturitetni tečaj, ter odrasli (13) (gl. sliko 1). Na višji ravni prevladujejo kandidati splošnih gimnazij (68), sledijo kandidati strokovnih gimnazij (12), kandidati, ki so obiskovali maturitetni tečaj, in odrasli (1) ter kandidati, ki so opravljali posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi (1) (gl. sliko 2).

Slika 1: Število kandidatov po kategorijah na osnovni ravni.

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 2: Število kandidatov po kategorijah na višji ravni.

Vir: Državni izpitni center, 2010.

* V poročilu uporabljeni samostalniki moškega spola, ki se pomensko in smiselno vežejo na splošna, skupna poimenovanja (npr. kandidat, ocenjevalec, učitelj, ...), veljajo tako za osebe ženskega kot moškega spola.

1.3 Potek zunanjega ocenjevanja

Člani DPK SM za italijanščino in zunanji ocenjevalci so na podlagi vzorca rešenih izpitnih pol izvedli moderacijo 12. 6. 2010 na Ricu. Zunanji ocenjevalci so pred začetkom točkovanja nalog vnesli nekatera dopolnila k odgovorom in predvideli še nekatere možne pravilne odgovore. Izpitne pole so ocenjevali doma. V koordinaciji z glavno ocenjevalko so izvršili zamenjavo nalog za drugo ocenjevanje in jih nato 24. 6. 2010 oddali.

Zaradi manjšega števila nalog je izpitne pole ocenjevalo 14 zunanjih ocenjevalcev. Večjih pripomb na delo ocenjevalcev ni bilo, kar je razvidno tudi iz majhnega števila ugovorov na oceno. Vsega skupaj je ugovor na oceno podalo pet kandidatov.

2 Statistični prikaz rezultatov

2.1 Porazdelitev dosežkov po točkah

Statistika uspeha je predstavljena tako, da je najprej naveden skupni uspeh vseh kandidatov (razen dodatnega izpita ob poklicni maturi), nato sledijo podatki za naslednje skupine kandidatov:

- splošne gimnazije in strokovne gimnazije,
- maturitetni tečaj in odrasli,
- poklicna matura.

2.1.1 Vsi kandidati – osnovna raven

Na osnovni ravni je izpit iz italijanščine opravljalo 165 kandidatov.

Povprečno število doseženih točk pri poli bralnega razumevanja (1 A): 24,48 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli poznavanja in rabe jezika (1 B): 23,87 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli slušnega razumevanja (pola 2): 13,75 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – vodeni spis: (3 A): 7,01 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – daljši pisni sestavek (3 B): 12,12 točke

Povprečno število doseženih točk pri ustnem izpitu: 16,53 točke

Skupaj: povprečno število odstotnih točk: 70,79

Povprečna ocena: 3,30

2.1.2 Vsi kandidati – višja raven

Na višji ravni je izpit iz italijanščine opravljalo 85 kandidatov.

Povprečno število doseženih točk pri poli bralnega razumevanja (1 A): 26,27 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli poznavanja in rabe jezika (1 B): 26,62 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli slušnega razumevanja (pola 2): 16,12 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – vodeni spis: (3 A): 13,31 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – daljši pisni sestavek (3 B): 11,72 točke

Povprečno število doseženih točk pri ustnem izpitu: 18,22 točke

Skupaj: povprečno število odstotnih točk: 75,49

Povprečna ocena: 3,68

2.2 Meje za oceno

Na podlagi uspeha kandidatov se je komisija odločila za mejne točke za ocenjevanje na osnovni in višji ravni, kakor je prikazano v preglednici 1.

Preglednica 1: Meje za ocene v letih od 2008 do 2010.

Ocene	5	4	3	2
2010	86	74	62	50
2009	86	74	62	50
2008	86	74	62	50

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Meje za oceno ostajajo nespremenjene: že četrto leto je potrebno 50 odstotkov za pozitivno oceno. Ostale ocene so določene z enakim intervalom 12 točk (gl. preglednico 1).

2.3 Splošni podatki o uspehu

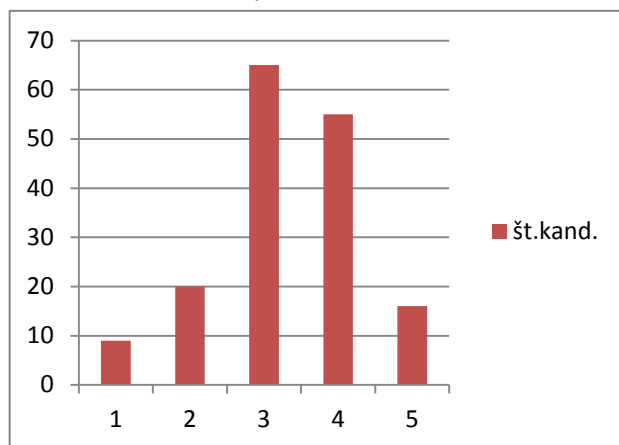
2.3.1 Osnovna raven

Preglednica 2: Razvrstitev kandidatov po ocenah na osnovni ravni.

Ocena	Število kandidatov	Odstotek
1	9	5,45
2	20	12,12
3	65	39,39
4	55	33,33
5	16	9,69
Skupaj	165	100,00

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 3: Porazdelitev po doseženih ocenah, osnovna raven.

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Rezultat kandidatov na osnovni ravni (gl. preglednico 2) je letos nekoliko slabši od lanskega: nekoliko več je nezadostnih (lani 4,04 %) in zadostnih (lani 10,60 %), manj je prav dobrih (lani 38,38 %) in zato več dobrih ocen (lani 37,87 %). Število odličnih ocen je skoraj enako (lani 9,09 %).

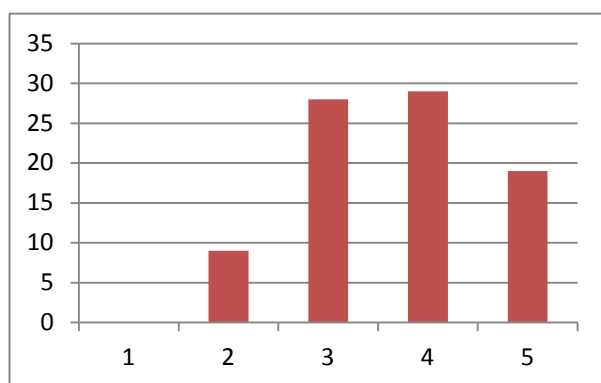
2.3.2 Višja raven

Preglednica 3: Razvrstitev kandidatov po ocenah na višji ravni.

Ocena	Število kandidatov	Odstotek
1	0	0,00
2	9	10,58
3	28	32,94
4	29	34,11
5	19	22,35
Skupaj	85	100,00

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 4: Porazdelitev po doseženih ocenah, višja raven.

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Rezultati kandidatov na višji ravni (gl. preglednico 3) so nekoliko slabši od lanskih. Nezadostnih ocen tudi letos ni, a je več zadostnih (lani 4,1 %) in dobrih (lani 26,38 %), manj je prav dobrih (lani 44,44 %) in odličnih ocen (lani 25,00 %).

2.4 Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah in ocenah

2.4.1 Kandidati splošnih in strokovnih gimnazij

2.4.1.1 Osnovna raven

Na osnovni ravni je izpit iz italijanščine opravljalo 130 kandidatov (72 iz splošnih gimnazij in 58 iz strokovnih gimnazij).

Povprečno število doseženih točk pri poli bralnega razumevanja (1 A): 24,75 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli poznavanja in rabe jezika (1 B): 24,15 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli slušnega razumevanja (pola 2): 13,95 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – vodeni spis (3 A): 7,17 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – daljši pisni sestavek (3 B): 12,25 točke

Povprečno število doseženih točk pri ustnem izpitu: 16,79 točke

Skupaj: Povprečno število odstotnih točk: 71,76

Povprečna ocena: 3,37

Povprečno število odstotnih točk splošnih gimnazij: 74,83

Povprečna ocena kandidatov splošnih gimnazij: 3,61

Povprečno število odstotnih točk strokovnih gimnazij: 67,94

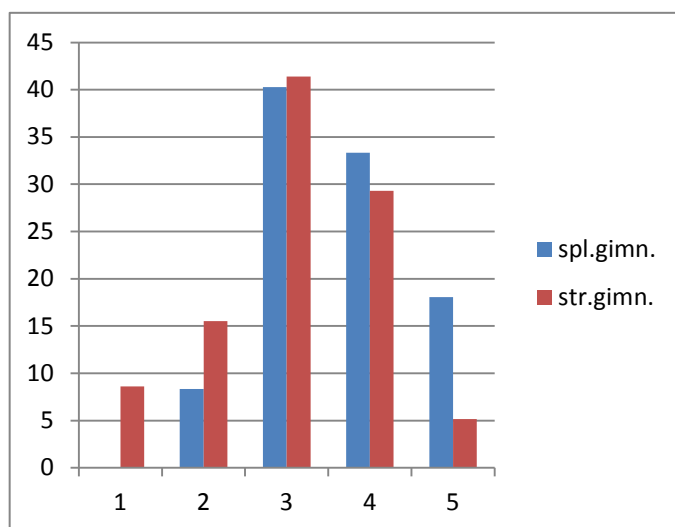
Povprečna ocena kandidatov strokovnih gimnazij: 3,07

Preglednica 4: Razvrstitev kandidatov gimnazij po ocenah na osnovni ravni.

Kandidati po ocenah	Skupaj gimnazije	Splošne gimnazije	%	Strokovne gimnazije	%
1	5	0	0,00	5	5,00
2	15	6	8,33	9	15,52
3	53	29	40,28	24	41,38
4	41	24	33,33	17	29,31
5	16	13	18,06	3	5,17
Skupaj	130	72	100,00	58	100,00

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 5: Ocene kandidatov splošnih in strokovnih gimnazij na OR v odstotkih.

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Dobra polovica kandidatov (55,6 %) na osnovni ravni je iz splošnih gimnazij, in so v primerjavi s kandidati strokovnih gimnazij dosegli boljši rezultat (gl. preglednico 4 in slika 5). Izstopa predvsem podatek o nezadostnih in odličnih ocenah. Lani je bilo v strokovnih gimnazijah 3,45 % nezadostnih in 10,34 % odličnih ocen. Pri ostalih ocenah ni bistvenih razlik.

2.4.1.2 Višja raven

Na višji ravni je izpit iz italijanščine opravljalo 80 kandidatov (68 iz splošnih gimnazij in 12 iz strokovnih gimnazij).

Povprečno število doseženih točk pri poli bralnega razumevanja (1 A): 26,21 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli poznavanja in rabe jezika (1 B): 26,79 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli slušnega razumevanja (pola 2): 16,13 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – vodeni spis (3 A): 13,41 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – daljši pisni sestavek (3 B): 11,85 točke

Povprečno število doseženih točk pri ustnem izpitu: 18,45 točke

Skupaj: Povprečno število odstotnih točk: 75,93

Povprečna ocena: 3,73

Povprečno število doseženih odstotnih točk kandidatov splošnih gimnazij: 75,98

Povprečna ocena kandidatov splošnih gimnazij: 3,72

Povprečno število doseženih odstotnih točk kandidatov strokovnih gimnazij: 75,65

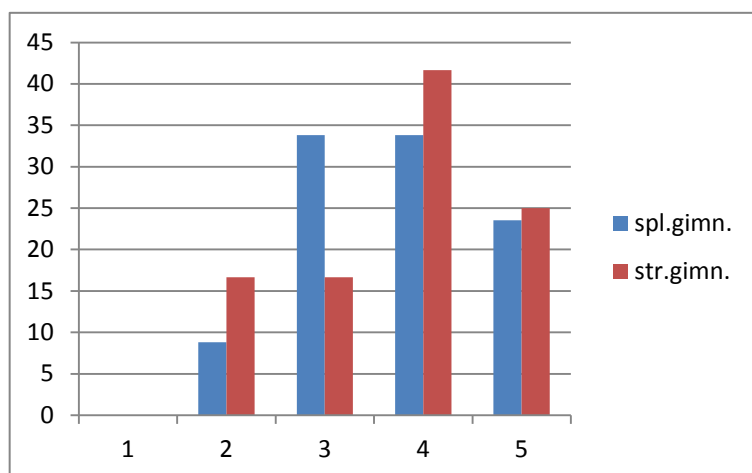
Povprečna ocena kandidatov strokovnih gimnazij: 3,75

Preglednica 5: Razvrstitev kandidatov gimnazij po ocenah na višji ravni.

Kandidati po ocenah	Skupaj gimnazije	Splošne gimnazije	%	Strokovne gimnazije	%
1	0	0	0,00	0	0,00
2	8	6	8,82	2	16,67
3	25	23	33,82	2	16,67
4	28	23	33,82	5	41,67
5	19	16	23,53	3	25,00
Skupaj	80	68	100,00	12	100,00

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 6: Ocene kandidatov splošnih in strokovnih gimnazij na VR v odstotkih.

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Na višji ravni prevladujejo kandidati splošnih gimnazij (68 kandidatov proti 12 kandidatom s strokovnih gimnazij). Razlog je med drugim tudi ta, da so splošne gimnazije bolj humanistično usmerjene in kažejo ti kandidati več zanimanja za literaturo. Za izpit na višji ravni zahtevnosti se s strokovnih gimnazij odločajo zagotovo najbolje pripravljene kandidati, kar dokazuje letošnja povprečna ocena, ki je celo malo višja (3,75) kot pri kandidatih iz splošnih gimnazij (3,72). Kar se tiče strokovnih gimnazij, je letošnji rezultat boljši od lanskega. Povprečna ocena je bila lani 3,67. Prevladujejo kandidati s prav dobrim (41,67 %) in odličnim uspehom (25 %) (gl. preglednico 5). Na splošno pa je povprečen uspeh in uspeh kandidatov iz splošnih gimnazij nekoliko slabši od lanskega. Povprečna ocena je bila lani 3,90, povprečna ocena kandidatov splošnih gimnazij 3,95. Več je bilo kandidatov s prav dobro (46,43 %) in odlično (26,79 %) oceno.

2.4.2 Udeleženci maturitetnega tečaja in odrasli

Na osnovni ravni je izpit iz italijanščine opravljalo 13 kandidatov.

Povprečno število doseženih točk: 75,13

Povprečna ocena: 3,62

Na višji ravni je izpit opravljal 1 kandidat.

Povprečno število doseženih točk: 79,17

Povprečna ocena: 4,00

V primerjavi z lanskimi so letošnji rezultati boljši tako na osnovni kot tudi na višji ravni. Lani je bila povprečna ocena na osnovni ravni 3,10, na višji pa 3.

2.4.3 Kandidati, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi

Na osnovni ravni je izpit iz italijanščine opravljalo 16 kandidatov.

Povprečno število doseženih točk pri poli bralnega razumevanja (1 A): 24,13 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli poznavanja in rabe jezika (1 B): 20,88 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli slušnega razumevanja (pola 2): 11,88 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – vodeni spis (3 A): 6,06 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – daljši pisni sestavek (3 B): 10,16 točke

Povprečno število doseženih točk pri ustnem izpitu: 14,25 točke

Skupaj: povprečno število odstotnih točk: 62,93

Povprečna ocena: 2,69

Na višji ravni je izpit opravljal en kandidat.

Povprečno število doseženih točk pri poli bralnega razumevanja (1 A): 27,00 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli poznavanja in rabe jezika (1 B): 15,00 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli slušnega razumevanja (pola 2): 16,00 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – vodeni spis (3A): 13,00 točke

Povprečno število doseženih točk pri poli pisnega sporočanja – daljši pisni sestavek (3 B): 0,00 točke

Povprečno število doseženih točk pri ustnem izpitu: 0,00 točke

Skupaj: povprečno število odstotnih točk: 40,00

Povprečna ocena: 1,00

Kandidati, ki so opravljali italijanščino kot posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi na osnovni ravni, so v primerjavi z lanskim letom dosegli slabši rezultat. Število kandidatov, ki se odločajo za opravljanje dodatnega izpita, je v rahlem porastu, znanje oz. pripravljenost na izpit pa je slabša. Morda tudi zaradi novih pristopov pri poučevanju tujega jezika, ki temeljijo bolj na sporazumevalni funkciji in uporabnem znanju jezika v situacijah.

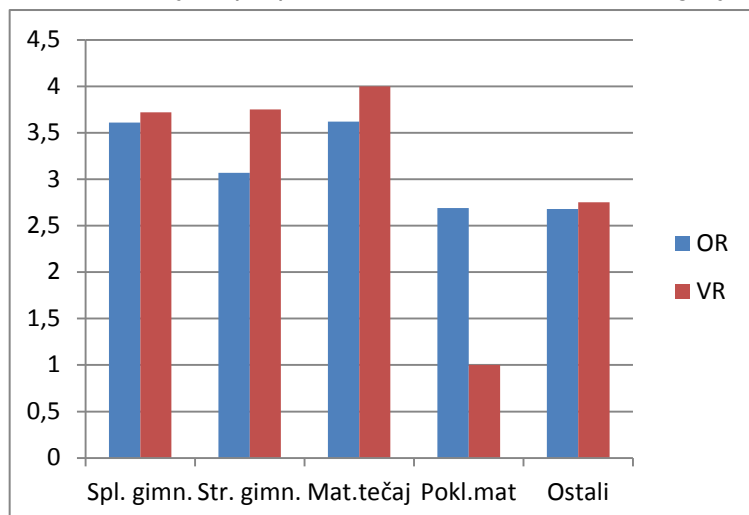
2.4.4 Povzetek

Preglednica 6: Pregled rezultatov vseh kandidatov na OR in VR v spomladanskem roku 2010.

	Skupaj gimnazije	Splošne gimnazije	Strokovne gimnazije	Mat. tečaj in odrasli	Poklicna matura	Popravni, ponovno, celotno
Štev. kandidatov na OR	130	72	58	13	16	22
Povpr. štev. % točk	71,76	74,83	67,94	75,13	62,93	62,48
Povpr. ocena	3,37	3,61	3,07	3,62	2,69	2,68
Odst. odličnih	12,31	18,06	5,17	0,00	0,00	0,00
Odst. nezadostnih	3,85	0,00	8,62	0,00	12,50	18,18
Štev. kandidatov na VR	80	68	12	1	1	4
Povpr. štev. % točk	75,93	75,98	75,65	79,17	40,00	65,62
Povpr. ocena	3,73	3,72	3,75	4,00	1,00	2,75
Odst. odličnih	23,75	23,53	25,00	0,00	0,00	0,00
Odst. nezadostnih	0,00	0,00	0,00	0,00	100	0,00

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 7: Primerjava povprečne ocene med različnimi kategorijami na osnovni in višji ravni.

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Povprečna ocena kandidatov, ki izpit splošne mature opravljajo na osnovni ali višji ravni, bistveno ne odstopa, razen pri kandidatih, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature ob poklicni maturi, in tistimi, ki ponavljajo ali opravljajo popravne izpite. Ti dve kategoriji izkazujeta slabši rezultat (gl. preglednico 6 in sliko 7). Ker se za višjo raven praviloma odločajo bolj pripravljeni kandidati, bi morala biti povprečna ocena višja kot pri kandidatih, ki izpit opravljajo na osnovni ravni. V lanskem letu so bili rezultati na višji ravni nekoliko boljši (povprečna ocena kandidatov splošnih gimnazij je bila 3,95). Tudi doseženo povprečje točk na obeh ravneh je nekoliko nižje, kot je bilo lansko leto.

3 Vsebinska analiza izstopajočih vprašanj in nalog

3.1 Analiza uspeha po posameznih delih izpita

3.1.1 Osnovna raven

3.1.1.1 Izpitna pola 1 A – bralno razumevanje

Maksimalno možno štev. točk: 30
Povprečno štev. doseženih absolutnih točk: 24,75
Indeks diskriminativnosti/ločljivosti: 0,61
IT izpitne pole je 0,82.

Izpitna pola bralnega razumevanja je vsebovala dve nalogi, od tega je bila druga naloga enaka za obe zahtevnostni ravni. Kandidati so dobro reševali predvsem prvo nalogo, drugo besedilo je bilo nekoliko zahtevnejše. Vse možne točke je doseglo 15 kandidatov.

Vprašanja z visokim IT
12 postavk od 30 ima IT višji od 0,90, in sicer predvsem pri prvi, lažji nalogi.

3.1.1.2 Izpitna pola 1 B – poznavanje in raba jezika

Maksimalno štev. točk: 40,00
Povprečno štev. doseženih točk: 24,15
Indeks diskriminativnosti je v povprečju 0,55.
Indeks težavnosti izpitne pole je 0,60.

Kandidati so reševali 6 nalog. Vse slovnične strukture so bile podane v izvirnem besedilu, razen 3. naloge, kjer je bilo treba poiskati sopomenke in protipomenke. 4., 5. in 6. naloga so skupne naloge tudi na višji ravni zahtevnosti. Največ težav so imeli kandidati z reševanjem 6. naloge, tj.

dopolnjevanje besedila z glagoli v ustreznih oblikah. V primerjavi z lanskim in prejšnjimi leti so imeli kandidati bistveno več težav pri reševanju nalog s slovničnimi strukturami.

Vprašanja z nizkim IT

3. naloga, 5. primer, IT 0,19

V povedi *Devi riflettere meglio prima di parlare, ma con questo non voglio dire che tu ...* je bilo treba poiskati sopomenko kazalnemu zaimku *questo*. Veliko kandidatov sploh ni rešilo naloge oz. so besedo *ciò* napačno napisali.

4. naloga, 5. primer, IT 0,31

Naloga je zahtevala spremembo premege v odvisni govor. V povedi *Il padre esclamò che ...* je bilo treba uporabiti predpreteklik povratno osebnega glagola *dimenticarsi*, kar je bilo za mnoge pretežko. Na VR je isti primer imel IT 0,83.

6. naloga, 7. primer, IT 0,27

V povedi je bilo potrebno uporabiti *congiuntivo trapassato*, ki se je vezal na *periodo ipotetico del terzo tipo*, *Se me lo avessero chiesto, gliel'avrei regalata*.

6. naloga, 9. primer, IT 0,21

V povedi *Almeno spero che loro la mangino alla mia salute* je bilo treba uporabiti *congiuntivo presente*.

6. naloga, 10. primer, IT 0,23

Tudi v desetem primeru je bilo treba uporabiti *congiuntivo presente* ali prihodnik: *Il giornalista non ha fatto alcuna denuncia perché è molto probabile che...trovi/troverà il corpo del reato*.

Prva dva primera so veliko boljše reševali kandidati na višji ravni zahtevnosti (IT 0,63 in 0,58), pri 10. primeru pa so imeli tudi kandidati na višji ravni težave (IT 0,31).

Naloga, kjer je bilo treba besedilo dopolniti z glagoli v ustreznih oblikah, je bila najtežja. IT naloge je bil 0,42.

Vprašanja z visokim IT

1. naloga, 8. primer, IT 0,98

1. naloga, 10. primer, IT 0,95

Gre za nalogo izbiranja pravilne rešitve izmed štirih ponujenih odgovorov in jo kandidati na splošno dobro rešujejo. V 8. primeru gre za izbiro pravilnega izraza *meglio*, v 10. pa *che*.

3.1.1.3 Izpitna pola 2 – slušno razumevanje

Maksimalno štev. točk: 20,00

Povprečno štev. doseženih točk: 13,95

Indeks diskriminativnosti je v povprečju 0,57.

Indeks težavnosti izpitne pole je 0,69.

Izpitna pola je enaka za obe ravni. Kandidati so reševali dve nalogi (intervju z Alessiom Romanom in radijska oddaja o preživljanju vikenda). V primerjavi z lanskim letom je letos nekoliko slabši rezultat. Del B, ki je bil zastavljen v obliki razpredelnice, je bil zahtevnejši. Kandidati so morali zapisati umetniške zvrsti, v oporo sta bila dva primera rešena. Vseeno je bila naloga pretežka za osnovno raven. Največ napak je bilo pri 7. in 8. vprašanju.

Vprašanja z nizkim IT

Del B

7. primer, IT 0,16

Iz slišane kandidati niso razbrali, da gre za umetniško zvrst fotografije oz. *mostra fotografica*.

8. primer, IT 0,38

V povezavi s prejšnjim vprašanjem kandidati niso razumeli, da gre za poklon planetu Zemlji. Odstavek, ki je zadeval vprašanji 7 in 8, je bil neprimeren oz. besedišče je bilo prezahtevno. 7. vprašanje so reševali slabo tudi kandidati na višji ravni (IT 0,26).

Vprašanja z visokim IT

Samo v 5 primerih je IT višji od 0,90, in to le v delu A.

3.1.1.4 Izpitna pola 3 A – vodeni spis

Maksimalno štev. točk: 10,00

Povprečno štev. doseženih točk: 7,17

Indeks diskriminantnosti: 0,57

Indeks težavnosti: 0,71

Kandidati so morali napisati vljudnostno pismo gospodu Morettiju, lastniku avtomatov s prehrano in mu predlagati, naj najboljša ponudbo. Največ težav so kandidati imeli z jezikovno ustreznostjo: naglaševanje besed (*perche: anchè*), členi in predlogi (*gli professori; a Slovenia*), nepravilna raba glagolskih oblik, pravopis (*habbiamo*). Pri komunikacijski ustreznosti so bile napake predvsem pri obliki vikanja in naslavljanja (*Salve!, Spettabile signore ...*). Nekaj izdelkov je bilo nečitljivih zaradi črtanja in popravljanja. Sedem kandidatov je doseglo maksimalno število točk, tj. 10.

3.1.1.5 Izpitna pola 3 B – daljši pisni sestavek

Maksimalno štev. točk: 20,00

Povprečno štev. doseženih točk: 12,25

Indeks diskriminativnosti: 0,62

Indeks težavnosti izpitne pole: 0,61

Kandidati so imeli na izbiro dva naslova: *La Terra è la nostra unica casa* (o ekologiji) in *Fare a gara, essere il migliore, raggiungere e ottenere di più ...* (tekmovalnost med mladimi). Kandidati so se v enaki meri odločali za prvi in drugi naslov. Izdelki so bili vsebinsko večinoma povprečni: malo je bilo zelo dobrih, malo zelo slabih. Največ težav so imeli kandidati z jezikovno pravilnostjo, predvsem s pravopisom in oblikoslovjem. Veliko kandidatov obvlada italijanščino na govorni ravni, zanemarjajo pa pravilen zapis besed. Veliko napak je bilo pri členih (*l'alberi*), predlogih (*degli risultati*), naglaševanju. Čutiti je vpliv materinščine pa tudi angleščine in španščine.

3.1.1.6 Ustni izpit

Maksimalno štev. točk: 20,00

Povprečno štev. doseženih točk: 16,79

Indeks diskriminativnosti: 0,55

Indeks težavnosti: 0,84

Ustni izpit obsega tri naloge, ki so izhodišče za pogovor:

- igranje vlog ali pogovor na podlagi vizualne ali verbalne iztočnice,
- tema, ki jo izberejo učitelji sami,
- povzetek italijanskega besedila in pogovor o njem.

Ustni izpiti so potekali brez zapletov. Kandidati so bili dobro pripravljeni. Marsikateri kandidat, ki sicer slabo obvlada pravopis in nekatere slovnične strukture, nima težav z ubesedovanjem. Tudi zato, ker večina kandidatov izhaja iz okolja, kjer je italijanščina sosedski jezik. 36 kandidatov je doseglo maksimalno število točk (20).

3.1.2 Višja raven

3.1.2.1 Izpitna pola 1 A – bralno razumevanje

Maksimalno možno štev. točk: 30

Povprečno štev. doseženih absolutnih točk: 26,21

Indeks diskriminativnosti: 0,44

IT izpitne pole je 0,87.

Izpitna pola bralnega razumevanja je vsebovala dve nalogi, od tega je bila prva enaka za obe zahtevnostni ravni. Kandidati so dobro reševali obe nalogi, boljše pa prvo, skupno nalogo (IT 0,90).

Vprašanja z visokim IT

13 postavk od 30 ima IT višji od 0,90, kar dokazuje, da so kandidati dobro opravili test bralnega razumevanja.

3.1.2.2 Izpitna pola 1 B – poznavanje in raba jezika

Maksimalno štev. točk: 40,00

Povprečno štev. doseženih točk: 26,79

Indeks diskriminativnosti je v povprečju 0,58.

Indeks težavnosti izpitne pole je 0,66.

Kandidati so reševali 5 nalog. Vse slovnične strukture so bile podane v kontekstu. Poleg prvih treh nalog, ki so skupne naloge z osnovno ravni, so kandidati reševali nalogo z delnim prevodom in nalogo dopolnjevanja besedila z manjkajočimi besedami.

Iz primerjave med indeksi težavnosti za iste naloge na različnih ravneh je razvidno, da so kandidati na višji ravni precej bolje reševali te naloge. Težave pa so imeli z 10. primerom 3. naloge.

Za ostale naloge na višji ravni je bila težavnost primerna.

Vprašanja z nizkim IT

3. naloga 10. primer, IT 0,31 (na OR 0,23)

Pri dopolnjevanju besedila z glagoli v ustreznih oblikah, je bilo treba uporabiti *congiuntivo presente* ali prihodnik: *Il giornalista non ha fatto alcuna denuncia perché è molto probabile che....trovi/troverà il corpo del reato.*

5. naloga, 5. primer, IT 0,08

V nalogi dopolnjevanja besedila z manjkajočimi besedami je bilo treba v 5. primeru uporabiti izraz *migliore* in primer ni dopuščal še kakšne druge možnosti. Velika večina kandidatov je napačno odgovorila oz. ni odgovorila. V bodoče se bo komisija skušala izogniti podobnim primerom. Tudi sicer je bila ta naloga z IT 0,51 težka.

Vprašanja z visokim IT

Prve tri naloge so kandidati na višji ravni zelo dobro reševali, kar se je tudi pričakovalo, saj so skupne za obe ravni: 1. naloga IT 0,81 (OR 0,53); 2. naloga IT 0,84 (OR 0,63); 3. naloga IT 0,64 (OR 0,42).

3.1.2.3 Izpitna pola 2 – slušno razumevanje

Maksimalno štev. točk: 20,00

Povprečno štev. doseženih točk: 16,13

Indeks diskriminativnosti je v povprečju 0,47.

Indeks težavnosti izpitne pole je 0,80.

Izpitna pola je enaka za obe ravni. Kandidati so reševali dve nalogi (intervju z Alessiom Romanom in radijska oddaja o preživljanju vikenda). Del A je bil veliko lažji od dela B. IT dela A je 0,93, dela B pa 0,68. Vsekakor so kandidati na višji ravni bolje reševali nalogi, posebno dela B (IT na OR 0,56). Štirje kandidati so dosegli vse možne točke.

Vprašanja z nizkim IT

Del B, 7. primer, IT 0,26 (OR 0,16)

Kandidati obeh ravni so imeli težave pri istem primeru dela B, a so kandidati na višji ravni dosegli boljši rezultat.

Vprašanja z visokim IT

V 9 primerih je IT višji od 0,90, predvsem pri delu A.

3.1.2.4 Izpitna pola 3A – pisni sestavek na določeno temo

Maksimalno štev. točk: 20,00

Povprečno štev. doseženih točk: 13,41

Indeks diskriminativnosti: 0,71

Indeks težavnosti: 0,67

Naslov sestavka je bil *Il giovane esploratore*. Kandidati so morali v sestavku komentirati razloge za in proti možnosti, da se Mauro po srednji šoli poda v svet. Naloge so bile v povprečju boljše kot lansko leto (lani povpr. štev. doseženih točk 12,74). Dve tretjini kandidatov je bilo ocenjenih med 12 in 17 točkami, samo 1 kandidat pa je dosegel vseh 20 točk (isto lani), 9 kandidatov pa manj kot 10 (isto lani). IT pri vsebini je 0,67 (lani 0,61). Kandidati so dobro slikali dobre in slabe strani ločitve od družine in spoznavanja sveta, saj jim je bila tema blizu. IT pri zgradbi je 0,71 (lani 0,67). Sestavki so bili boljše

zasnovani, tako zunanja kot notranja zgradba. Pri jezikovni pravilnosti (pravopis in oblikoslovje) je bil IT 0,60 (lani 0,67). Kot pri poli poznavanja in rabe jezika je tudi pri pisnem sestavku opazno slabše poznavanje jezika. Napake so pri členih, predlogih, oziralnih in osebnih zaimkih (*li, gli, cui*). IT pri skladnji in besedišču je 0,70 (lani 0,63). Veliko kandidatov ne obvlada vrstnega reda besed v povedi, čutiti je velik vpliv ostalih tujih jezikov in materinščine.

3.1.2.5 Izpitna pola 3 B: književnost – pisni sestavek

Maksimalno štev. točk: 20,00

Povprečno štev. doseženih točk: 11,85

Indeks diskriminativnosti: 0,77

Indeks težavnosti: 0,59

Kandidati so morali napisati sestavek na temo prezgodnjega odraščanja glavnega junaka Micheleja v romanu Niccolaja Ammanitija *Io non ho paura*.

Naloga dobro ločuje dobre izdelke od slabših. Rezultat je nekoliko slabši od lanskega, predvsem pri vsebini in jezikovni pravilnosti. IT pri vsebini je 0,55 (lani 0,59), pri zgradbi 0,61 (lani 0,61), pri jezikovni pravilnosti 0,61 (lani 0,64) in skladnji 0,66 (lani 0,64). Povprečno število točk je bilo lansko leto 12,24, IT pa 0,61.

Kandidati so dokazali, da večinoma poznajo literarno delo, a so se pri pisanju teme osredotočili na posredovanje splošnih podatkov oz. so obnavljali celotno književno besedilo, dodali vsebinsko neustrezne pa tudi napačne informacije. Pri nekaterih kandidatih se pojavljajo ene in iste povedi, kakor da bi se jih naučili na pamet in jih uporabili v različnih situacijah, pač glede na naslov eseja (npr. *svincolando traumaticamente dal legame...*). Glede na to, da je izbrani roman že tretje leto isti, si nekateri pomagajo s temami, ki so že bile na prejšnjih izpitih splošne mature. Pohvalno je, če se kandidati tudi na tak način dobro pripravijo, a je s takšno »sestavljanko« rezultat lahko slabši od pričakovanega, tako pri vsebini kot zgradbi.

Kot pri poli poznavanja in rabe jezika je tudi pri pisnem sestavku iz književnosti opazno slabše poznavanje jezika. Napake so pri členih, predlogih, oziralnih in osebnih zaimkih (*li, gli, cui*).

Pri skladnji in besedišču veliko kandidatov ne obvlada vrstnega reda besed v povedi, uporablja pogovorni jezik (npr. *il tocco finale*), čutiti je vpliv drugih tujih jezikov (npr. *parenti*) in materinščine (npr. *devono spalancare gli occhi*).

3.1.2.6 Ustni izpit

Maksimalno štev. točk: 20,00

Povprečno štev. doseženih točk: 18,45

Indeks diskriminativnosti: 0,29

Indeks težavnosti: 0,92

Ustni izpit obsega tri naloge, ki so izhodišče za pogovor:

- povzetek slovenskega besedila v italijanščini in pogovor o njem,
- tema, ki jo izberejo učitelji sami,
- interpretacija književnega besedila.

Ustni izpiti so potekali brez zapletov. Kandidati na splošno pri ustnem delu izpita dosegajo dobre rezultate. Večina kandidatov izhaja iz okolja, kjer je italijanščina sosedski jezik, tako jim ustni del izpita praviloma ne dela težav. Kar 40 kandidatov je doseglo vseh 20 točk.

3.2 Mnenje ocenjevalcev

Zunanji ocenjevalci so bili zadovoljni z izborom nalog v izpitnih polah in tudi s stopnjo njihove zahtevnosti. Menili so, da je izpit primeren.

Zunanji ocenjevalci so izrazili mnenje, da je izbor besedil pri bralnem razumevanju ustrezen, kar je razvidno tudi iz podatka, da so kandidati odgovarjali na vsa vprašanja in so naloge zelo dobro reševali.

Za naloge iz poznavanja in rabe jezika so bili mnenja, da so naloge ustrezne in strokovno sestavljene, ker niso dopuščale več možnih odgovorov. Težji sta bili nalogi z vstavljanjem glagolov (na obeh

ravneh) in vstavljanjem manjkajočih besed na višji ravni (6. naloga). Pri skupnih nalogah je razvidno, da so naloge bolje reševali kandidati na višji ravni. Zunanji ocenjevalci opozarjajo na vedno slabše poznavanje in rabo jezika, tako pri poli 1 B kot tudi pri 3. izpitni poli.

Zunanji ocenjevalci so bili mnenja, da je bilo drugo besedilo oz. del besedila, ki govori o fotografijah, pri poli slušnega razumevanja prezahtevno za kandidate na osnovni ravni, zato so rezultati bistveno boljši pri kandidatih na višji ravni. Prvo besedilo pa je bilo primerno lahko.

Izbor naslovov za pisne sestavke je bil dober. Na osnovni ravni so se kandidati odločali za oba naslova sestavka. Pri vsebini so bili sestavki večinoma povprečni, pri zgradbi je opazen napredek: kandidati so spretnejši pri uporabi veznih elementov. Pri jezikovni pravilnosti opozarjajo na slabše znanje in na vpliv drugih jezikov. Najpogostejše napake kandidatov, ki so jih ocenjevalci zasledili v polah, so bile:

- površnost pri branju navodil,
- nečitljiva pisava, prečrtani stavki in prazni konceptni listi,
- slabo poznavanje pisanja pisem (zgradba, naslavljanje, vikanje z *voi*),
- nepovezanost misli pri daljšem sestavku,
- misli niso podprte z argumenti,
- pomanjkljiva zgradba daljšega pisnega sestavka,
- neprimeren slog (besedišče pogovornih televizijskih oddaj),
- pravopisne in slovnične napake,
- napake pri skladnji.

4 Ugovori kandidatov na oceno

Na izpitno oceno je pet kandidatov podalo ugovor. To je manj kot lansko leto. Od 10 vpogledov so trije kandidati na osnovni ravni podali ugovor na oceno. Pri dveh kandidatih se je spremenilo število točk in se je zvišala tudi ocena.

Na višji ravni je 9 kandidatov zahtevalo vpogled v izpitno dokumentacijo. Dva kandidata sta podala ugovor na oceno. Spremenila se jima je vsota točk, ocena pa je ostala nespremenjena.

5 Komentar

DPK za italijanščino ocenjuje izpitne pole letošnje splošne mature kot ustrezno kakovostne in primerljive s polami prejšnjih let. Skupni uspeh pri preverjanju vseh jezikovnih spretnosti ostaja primerljiv s prejšnjimi leti, zato je tudi prag za pozitivno oceno ostal nespremenjen (50 odstotkov). Ugotavljamo, da je pola bralnega razumevanja 1 A še vedno lažja, vendar je to tudi razumljivo, saj gre za preverjanje receptivne zmožnosti. Komisija se trudi, da bi tudi pri poli 1 A, predvsem na višji ravni, sestavila takšne naloge, ki bi preverjale višje taksonomske stopnje.

Še vedno ostaja opazna razlika med zunanjim in notranjim delom izpita. Na ustnem delu izpita so kandidati dosegli visoko število točk. Vzrok za visoke ocene je verjetno dobra pripravljenost kandidatov in pa dejstvo, da imajo kandidati s področij, kjer je italijanščina sosedski jezik, manj težav z govornim sporazumevanjem, kot pa s pisanjem besedil.

Državna predmetna komisija za splošno maturo iz italijanščine meni, da je izpit splošne mature iz italijanščine v letu 2010 v celoti uspel, saj ni bilo nikakršnih zapletov glede priprave izpitnega gradiva, izvedbe izpita in ocenjevanja izdelkov. To dokazuje, da so bile naloge skrbno in strokovno pripravljene in da so zunanji ocenjevalci strokovno opravili svoje delo.

6 Sklepne ugotovitve

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Splošno maturo iz italijanščine je v spomladanskem izpitnem roku opravljalo 210 kandidatov, od tega 130 na osnovni in 80 na višji ravni. Iz primerjave s številom kandidatov, ki so v preteklih letih opravljali splošno maturo iz italijanščine, je razvidno, da se njihovo število postopoma, a vztrajno zmanjšuje. Zanimanje za italijanščino ne upada samo v notranjosti Slovenije (pogosto zaradi naraščajočega zanimanja za španščino), ampak tudi na Obali, kjer italijanščina ni več tako zelo navzoča, predvsem ne v ponudbi italijanskih televizijskih kanalov.

Drugače je splošni uspeh kandidatov v mejah pričakovanega in ne odstopa bistveno od rezultata v preteklih letih. Kljub temu pa opazamo tudi pri povprečni oceni rahlo nazadovanje. Tako je povprečna ocena na osnovni ravni 3,37 (v letu 2009 je bila 3,51) in na višji ravni 3,73 (v letu 2009 pa 3,92).

Razporeditev kandidatov po uspehu kaže, da je bilo na osnovni ravni negativnih 3,85 % kandidatov, odličnih 12,31 % kandidatov, večina pa se je umestila na sredino lestvice pri oceni 3 (40,77 %) in 4 (31,54 %). Drugačen je pogled na uspeh na višji ravni, na kateri ni bilo negativnih ocen, kar 23,75 % pa je bilo odličnih in 35 % prav dobrih. Kandidati so najboljše reševali naloge, ki preverjajo bralno razumevanje (na OR je bil indeks težavnosti 0,82, na VR pa 0,87), najnižji indeks težavnosti pa so imele na OR naloge iz poznavanja in rabe jezika (0,60), na VR pa izpitna pola 3 B – daljši pisni sestavek (0,59). Še vedno izstopa interni del izpita (ustno izražanje), pri katerem komisija po analizi posameznih izdelkov kandidatov ugotavlja, da je v številnih primerih prevelik razkorak med uspehom pri zunanjem in notranjem delu izpita.

Pri nekaterih kandidatih so zunanji ocenjevalci izpostavili neustrezno raven pisanja vodenega spisa na OR.

Komisija je določila pragove za doseganje posameznih ocen. Za pozitivno oceno je bilo, na podlagi izkušenj iz preteklih let, določenih 50 odstotnih točk, druge ocene pa so bile določene v enakih intervalih.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Kakovost izpitnih pol je bila ustrezna: zastopane so bile vse taksonomske stopnje, zunanji ocenjevalci niso imeli pripomb na izbor besedil in tipov nalog, izpitne pole so bile kakovostno pripravljene in slušno gradivo primerno predstavljeno.

6.3 Strokovno opažanje

Zunanje ocenjevanje je potekalo brez zapletov. Ob moderaciji so bile rešitvam dodane še nekatere možnosti pravih odgovorov. Letos je bilo na osnovni ravni 10 zahtev za vpogled v izpitne pole, vloženi so bili 3 ugovori, pri dveh kandidatih se je ocena spremenila. Na višji ravni je bilo 9 vpogledov in 2 ugovora, ni pa bilo nobene spremembe ocene.